

21 (1122)-сон 29 май 2013 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Жамият

МАЎНАВИЯТ
БАЙРАМИ

2

ТАНДИР ТЎЛИБ
ЎПИЛДИ НОН

3

ЎЗБЕКНИНГ
АЁЛ БАХШИСИ

4

ЭНГ КЎП СИНГАН
СУЯКЛАР

7

ТАҚДИРИМСАН, БАХТИМСАН, ЭРКИН ВА ОБОД ВАТАН!

Назира БОЙМУРОДОВА
сурат-лавҳаси.

Илм йўли, маърифат йўли китобда, мутолаададир.

Индекс — 176

Обуна йил бўйи
давом этади!

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА:

Болаларга ширинлик ёки қимматбаҳо ўйинчоқ ўрнига китоб совға қилинг	2
«Эътироф — 2013» танлови чорлайди	2
Оилавий тadbиркорлик: солиқ имтиёзи қачон тугайди?	3
Бекободлик Деҳқонбойнинг бой боласи	5
Тўй тўйга уланиятими?	6
Гилос — турли дарддан қилар халос	7
Боғчадаги дабдабалар	8
«Нефтчи»да мураббий ўзгарди, ўйин-чи?	8

ҲИКМАТ

Ҳар ишки,
қилмиш
одамизод,
тафаккур
бирла билмиш
одамизод.

Алишер НАВОИЙ

МАЪНАВИЯТ БАЙРАМИ

Тадбир

Пойтахтимиздаги Гафур Гулом номидаги маданият ва истироҳат боғида 23-24 май кунлари "Адабиётга эътибор — келажакка, маънавиятга

нинг "Уфқ", Абдулла Қодирийнинг "Меҳробдан чаён", "Ўткан кунлар", Пиримкул Қодировнинг "Юлдузли тунлар", "Бобур" романларини ўқиб чиқ-

дим. 2013 йил "Энг яхши китобхон ўқувчи" кўриктанловининг туман ҳамда шаҳар босқичида биринчи ўринни эгаллаб, республика босқичида қатнашиш учун йўлланма олдим. Менда адабиётга бўлган қизиқишни ортишида заҳматқаш ўқитувчимиз Замира Абилваннинг меҳнатлари катта деб биламан.

Чилонзор туманидаги 126 мактабнинг 5 «в» синф ўқувчиси Беҳзод

Юнусобод туманидаги 9-умумтаълим мактабнинг 5-«А» синф ўқувчиси Диёра Хусниддинова нашриёт ходимлари томонидан ўтказилган викторина савол-жавобларида қатнашиб, голиб деб топилибди ва бир нечта китобларни қўлга киритгани ҳақида тўлқинланиб сўзлаб берди.

Республика "Китоб байрами" доирасида Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигида вазирликлар ва ташкилотлар ҳамкорлигида "Китоб — миллатнинг бебаҳо маънавий ва маданий мероси" мавзuida илмий-амалий конференция ҳам бўлиб ўтди. Анжуманда ёшлар орасида китобхонлик маданиятини ошириш, ёзувчи ва ўқувчилар ўртасидаги мулоқотни янада яхшилаш борасида фикрлар алмашилди. Ноширлик соҳасидаги ислохотларга доир қизгин баҳс-муно-

эътибор" шиори остида ўтказилган республика "Китоб байрами" улкан тантанасига айланиб кетди десак муболаға бўлмайди. Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги, Ёзувчилар уюмаси, Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим, Маданият ва спорт ишлари вазирликлари, республика Маънавият ва тарғибот маркази, "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди, "Ўзкитобсавдотаъминоти" масъулияти чекланган жамияти, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси ҳамкорлигида ўтказилган ушбу тадбирда республикамизда фаолит қўрсатаётган юзга яқин нашриётлар, матбаа корхоналари, китоб савдоси ташкилотларининг китоблари анжуман меҳмонлари, ўқувчилар, талаба ёшлар, уларнинг ота-оналари, кенг жамоатчиликлари катта қизиқиш ўйғотди.

— Китоб инсоннинг маънавий дунёқарашини оширади, фикрлаш доирасини кенгайтиради, — дейди Учтепа туманидаги 229 мактабнинг 8 «а» синф ўқувчиси Моҳинур Абдурахмонова. — Ҳар бир ўқувчи келажакда қайси касбни танлашидан қатъи назар, ёшликдан китоб ўқиби, ўз билим ва тафаккурини кенгайтириб бориши зарурлигини бизга устозларимиз кўп бора ўқитишади. Мен ҳам ҳар йили дарсликлардан ташқари ўқиш учун керакли бадий адабиётлар рўйхатини тузиб чиқаман. Масалан, бу йил Асқад Мухторнинг "Чинор", Саид Аҳмад-

Қурбонкуловнинг орзуи келажакда ёзувчи бўлиш. Беҳзод бу мақсадига эришиш учун бўш вақтини китоб муталаасига сарфлайди. Унинг жажжи ҳикоячалари "Тонг юлдузи", "Булоқча" каби газеталарда тез-тез чоп этиб турилиши ҳам бежиз эмас.

— Оиламизда яхши бир анъана йўлга қўйилган, — дейди Зангиота туманидаги 14-умумтаълим мактабнинг жисмоний тарбия ўқитувчиси Марғуба Абдусатторовна. — Ўзгайиним иккимиз фарзандларимга ёшликларидан ўйинчоқ ўрнига эртак китоб совға қилиб келамиз. Чунки китоб ўқийдиган бола ўртоқларидан ажралиб туради. Кўпинча айрим оналар билан суҳбатлашиб қолсам, улар фарзандининг китобга меҳри йўқлиги, бўш вақтини компьютер ўйинлари, телефондаги бўлар-бўлмас нарсаларга қалғиб ўтказишидан нолиб қолишади. Бола ўз-ўзидан китобхон бўлиб қолмайди. Уларни қизиқтириш оиладаги муҳитга боғлиқ деб ўйлайман. Бугунги тадбир нафақат ёшлар балки катталар ҳаётида ҳам қувончли воқеага айланди. Ушбу китоб байрами ёш ўқувчилар қалбиде ёзувчи, шоир бўлишдек мақсад уйғонишига туртки бўлса ажаб эмас.

заралар бўлиб ўтди.

Мазкур байрам нафақат Тошкент шаҳрида, балки, Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятларда ҳам ўтказилаётгани жуда қувонарли. Бундай тадбирларнинг анъанавий тарзда ўтказилиши эса фарзандларимизнинг китобга бўлган қизиқишини янада оширади ва уларни маънавиятга, маърифатли ва салоҳиятли шахс бўлиб камол топишида муҳим аҳамият касб этади.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Хотин-қизлар қўмитаси раиси Элмира Боситқонова ўз маърузаси билан иштирок этди.

Нигора РАҲМОНОВА,
Назира БОЙМУРОВА
(суратлар),
"Оила ва жамият" мухбирлари.

Жараён

ВОРИСЛАР ВОЯГА ЕТАЯПТИ

Болаларни эртамиз эгалари дея бежиз эътироф этмаймиз. Шу боис ҳам уларнинг таълим-тарбиясига нафақат оилада, балки маҳалла ва мактабда ҳам алоҳида эътибор қаратишга ҳар биримиз масъул эканлигимизни изоҳлашимиз шарт эмас. Президентимиз таъбири билан айтганда, "Биз ўсиб келаётган ёш авлод таълим-тарбиясини, уларнинг замонавий илгор билимларга эга бўлган ҳолда улуг бобокалонларимиз меросига муносиб бўлишларини давлатимиз сиёсатининг устувор йўналиши деб биламиз".

Инсон улғайишида асосий давр бўлган ўсмирликдаги тарбия ҳал қилувчи аҳамият касб этади. Бу паллада унинг ички дунёси, ўзига хос хислатлари шаклланади. Бундай даврда ота-она, устозлар улар тарбияси билан узвий равишда шуғулланишлари лозим. Уларнинг тарбияси билан бир қаторда сихат-саломатлигига ҳам алоҳида диққат-эътибор қаратиш зарур.

Техника тараққийотининг бугунги ютуқлари ҳаётимизга кўплаб қулайликлар билан бирга фарзандларимиз тарбиясига салбий таъсир кўрсатувчи омилларни ҳам олиб кирмоқда. Компьютер ўйинлари, 3 ва 5 "D" форматдаги турли кино ва мультфильмлар бугуннинг боласини оҳанрабодек ўзига тортаётгани бор гап. Натижада эса кўпчилик болалар ва ўсмирлар экранлар қаршига "михланган" ҳолда улғаймоқдалар. Бунинг салбий оқибатлари боланинг руҳияти ва саломатлиги борасида муаммолар юзга чиққандагина кўзга ташланмоқда.

Болалар тарбиясидаги бундай ноҳушликларнинг олдини олиш учун оиланинг ҳар бир аъзоси, яъни, каттаю-кичик, қўйинги, қўни-қўшни, маҳалла-қўй, мактаб, жамоатчилик бирдек масъулдир. Халқимизда "Бир болага етти қўшни ота-она", "Бир тоға етти ота ўринни босади", "Маҳалланг — отанг, онанг" деган ҳикматли мақоллар бежиз айтилмаган. Шунинг учун фарзанд тарбиясида барчаннинг талаби, муносабати бир хил бўлмоғи зарур. Вояга етаётган бола эътиборсиз ташлаб қўйилса, кўп ҳолларда унинг ахлоқи тубанлашувига сабаб бўлади.

Бобо, буви, ота-она, атрофдаги катта ёшдаги кишиларнинг ҳатти-ҳаракатлари, юриш-туришлари, муаммоси, ўзларини туттишлари, жамиятга, табиатга муносабатлари намуна сифатида жуда катта тарбиявий аҳамият касб этади. Шунинг учун ҳам бугунги кунда мамлакатимизда ёшлар тарбиясига жиддий эътибор қаратилмоқда. Мактаб, маҳалла ва оила ҳамкорлигида олиб борилаётган ишлар жуда яхши натижалар бермоқда. Ворисларимизнинг етук шахслар бўлиб улғайиши учун ҳаммамиз бирдек масъулмиз. "Бу бировнинг боласи, унинг тарбияси билан нима ишим бор", деган гап халқимизнинг тарбия борасидаги қадим қадриятларига мутлақо зид тушунчадир. Юртимизнинг эртанги порлоқ келажига мана шу қорақўзлар қўлида эканини унутмаган ҳолда, фарзандлар тарбиясида бу анъанавий ҳамкорлик ришталарини янада кучайтиришимиз керак.

Донохон ИШОНОВА,
Шайхонтоҳур тумани 1-сонли
давлат нотариал идораси
катта нотариуси.
Зулфия НИЗОМИДДИНОВА,
Шайхонтоҳур тумани ДНИ
нотариуси

"ЭЪТИРОФ — 2013"

Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликлари қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги билан ҳамкорликда матбуот ва интернет нашрларида жамият ҳаётида кечаётган жараёнлар тезкор, холис ва ҳаққоний, таҳлилий жиҳатдан юксак савияда ёритилган материаллар қўламини ошириш, босма нашрларни шаклан ва мазмунан тақомиллаштириш, уларнинг жаҳон стандартларига мос ривожланиши, дунё ахборот майдонида ўз ўрнини эгаллаш, рақобатбардosh бўлиши, нуфузи ошишига қўмаклашиш, журналистларнинг касбий маҳоратини ошириш, нашрлар ўртасида профессионал алоқаларни йўлга қўйиш, тажриба алмашишга ёрдам кўрсатиш, иқтидорли муаллифларни рағбатлантириш мақсадида газета, журнал, интернет агентликлари ва нашрлари ўртасида

"ЭЪТИРОФ" ТАНЛОВИНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ!

Танлов Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат тошхорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди молиявий кўмагида ўтказилади.

Танлов номинациялари:

- энг яхши ижтимоий-сиёсий нашр;
- энг яхши иқтисодий нашр;
- энг яхши спорт нашри;
- энг яхши болалар нашри;
- газета-журналнинг энг яхши дизайни учун;
- энг яхши интернет-агетлиги ва нашри.

Танлов ўтказиш тартиби ва шартлари

Танлов 2012 йилнинг 1 сентябридан 2013 йилнинг 1 сентябригача олиб борган фаолияти натижаларига кўра аниқланади. Фолиблар қуйидаги мезонлар бўйича аниқланади:

- нашрнинг ўз йўналиши бўйича оммавийлиги;
- материалларнинг ранг-баранглиги ва долзарблиги;

— бадий-эстетик безатилиши.

Танловга тақдим этилган ижодий ишлар етакчи журналистлар, жамоат ташкилотлари ва тегишли идоралар вакилларида иборат ҳайъат томонидан баҳоланади.

Танловда қатнашиш истагини билдирган тахририятлар фонд дирекциясига ёзма равишда мурожаат қилишлари лозим.

Ғолибларни тақдирлаш

Танлов ғолиблари "Ўзбекистон Матбуоти" III Миллий форумида эълон қилинади.

Танловда қатнашиш учун аризалар 2013 йил 5 сентябргача қуйидаги манзилда қабул қилинади.
100129. Тошкент шаҳри, Алишер Навоий кўчаси, 30-уй, 3-қават, 1-хона.

Мурожаат учун телефонлар:

244-14-28, 244-12-51, www.mmf.uz,
e-mail: mmfuz@inbox.uz, info@mmf.uz

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА

Янги ёпилган нон исидимоққа урилганда, беихтиёр кўнглимиз яшнайдик. Кип-қизариб пишган нонлар эса ҳамisha дастурхонимизнинг кўрки ҳисобланган. Бундай улуг неъматни бизга тортиқ этишда новвойларнинг меҳнати ва ҳисси эса жуда катта. Археологик маълумотларга кўра, бошоқли ўсимликлар доналарини пишириб, истеъмол қилиш милоддан 10-15 минг йил муқаддам бошланган деган тахминлар мавжуд. Бу даврларда олов кашф этилган бўлиб, бошоқлар дастлаб чўғда думбул қилиниб, сўнг бошоқ ичида қовурилиб, пишган дон уқаланиб, истеъмол қилинган экан.

Нон ва дон таърифи «Авесто»да деярли бир боб бағишланган ва деҳқончиликнинг энг қимматбаҳо маҳсули сифатида таърифлангани бежиз эмас. Эътиборли жиҳати, новвойлик фақатгина Урта Осиё халқларигагина тегишли хунарсанъатиди ҳам бор ҳақиқат.

Сухбатдошимиз — бу йил 80 ёшни қаршилаган, икки қиз, бир ўғилнинг онаси, қатор неварачавараларнинг бувижониси Шарифа ая Ибрагимова бир умр новвойчилик касбинини улуг тутган, таъбир жоиз бўлса бу ажойиб хунарсанъатидан элдошларимиз орасида доврғу қозонган онахон.

— Одатда, новвойчилик билан кўпичча эркаклар шуғулланишди. Аёл кишига бу касб оғирлик қилмайдими?

— Новвойчилик бизга она мерос. Ёшлигимда онам — Сиборах ая менга нон ёпиш ишларини ўргатганлар. Улар Чорсудаги Сава маҳалласида ўттиз йил новвойчилик қилган. Бу касб билан оилавий шуғулланамиз. Уйимиз доим одамлар билан гавжум бўларди. Турмушга чиққангидан кейин онамининг ишини укам ва келиним давом эттиришди. Кейинчалик мен ҳам мустақил шуғуллана бошладим. Ҳозир қизим ва набираларим эл хизматида. Бу касб инсоннинг меҳнатга, ҳаракатчанлиққа ўргатади. Унинг устига яқинларингиз, дўсту-ёрларингиз, қарин-

ТАНДИР ТЎЛИБ ЁПИЛДИ НОН

дош-уруғларга ёрдамингиз, фойдангиз тегади. Чет эллардан келган меҳмонлар бозор айланиб, патирларимни яхши кўриб олиб кетишганда, унинг мазасини таърифлашганда ўзбекнинг новвой аёли эканидан фахрланаман.

Шундай ҳалол хизматим орқали икки қизни турмушга

қомиллаштирдим. Бугдой ундан тайёрланадиган ноннинг кимёвий таркибида 30-35 фоиз оксил, 60-70 фоиз углеводлар, клетчатка, В1, В2, РР витаминлари, минерал тузлар, шунингдек, темир, кальций, фосфор ва бошқа фойдали моддалар бор.

Кўпчилган хамирдан

узатиб, ўғлимни уйлантирдим. Худога шукр, ҳамма нарсамиз бор, бировдан кам эмасмиз. Бир сўз билан айтганда, новвойчилик касби орқали хонадонимизга тинимсиз барака ёғилиб турибди.

— Новвойчиликнинг ўзига яраша сирлари бор. Айтинг-чи, сифатли нон танлашда нималарга кўпроқ эътибор беришимиз керак?

— Нон қадим-қадимдан муқаддас ва азиз ҳисобланган неъмат. Онам бу ҳақда кўп гапирардилар. Айтишларича, илгариги пайтларда ёрғучоқ пайдо бўлиши билан донни тош орасида майдалаб ёрма ҳолатида истеъмол қилиш ўрнига галладан ун тайёрлашган ва хамир қориб, қизитилган тош устида ёки кўрга кўмиб нон пишира бошлашган. Хамиртуруш кашф этилиши ҳамда ўчоқ, тандир, това каби пишириш воситаларининг яратилиши нон тайёрлаш жараёнини ҳам та-

тайёрланган нон иссиқликда ва ўз бугида пишади. Бундай нонда жуда кўп майда говаклар ҳосил бўлади. Говақдор ва кип-қизариб, етилиб пишган нонлар сифатли ҳисобланади. Чунки ноннинг говақдор бўлиши организмда ҳазм бўлишини осонлаштиради.

— Доннинг нондек неъматга айланиб дастурхонимизга тортилишигача бўлган жараён жуда катта меҳнатни талаб этади. Нонларнинг эса турлари жуда кўп...

— Тўғри айтасиз, Марказий Осиёда нон пишириш, ёпиш усулининг юзлаб усуллари мавжуд. Тандир нон, това нон, газ-печ нони, шунингдек, ун тортилган галлага қараб, бугдой, арпа, мак-кажўхори ва оқ жўхори нони каби турларини кўпчилик яхши билади. Ўзбек пазандчилигида тайёрлаш технологиясига қараб оби нон, гижда нон, патир нон, ширмой нон, лочира нонлар мавжуд. Оби

нонни (форсча — сувли нон деган маънони билдиради) тайёрлашда, асосан, хамир бугдой уни, хамиртуруш, сув ва туз қўшиб қорилади. Оби нон хамирининг нисбатан бўшроқ бўлиши, зуваланинг кичиклиги (200 г атрофида) билан бошқаларидан фарқ қилади. Гижда нон хамири ҳам шундай қорилса-да, аммо унга узоқ ишлов берилиб, ийланади. Гижда нон хамири қаттиқроқ бўлади ва нон қалин қилиб ясалади. Тандирга ёпишда ҳар бир нон орқасига намақоб сепади. Тандирдаги чўғ ўртага уюлиб, устига кул ёки темир қопқоқ ёпилади. Нон тандирга яхши ёпишгач, нон юзига сув сеппиб, чўғ очилади. Баъзан нам сочқ билан елпилади.

Патирнинг хамири эса хамиртуруш ва туз солинган сув ёки сутта ун солиб қорилади ва оширилади. Хамир ошгач, ёйиб юзасига сариёғ, кўй ёғи, маргарин, жизза, қийма тўғралган майда пиёз солиб ўралади ва зувала узилиб, ўрама патир ясалади, сўнг тандирга ёпилади.

Ширмой нон (форсча «сутли нон») баъзи жойларда ширмон, ширмол деб аталади. Унинг хамирини тайёрлаш бир мунча мураккаб. Дастлаб махсус усулда олинган нўхат ва арпабодийён қайнатмасига бир миқдор бугдой уни сеппиб хамирпайгир қорилади. Пайгир 5-6 соатдан сўнг етилади. Уни хамиртуруш сифатида ишлатиб бугдой ундан сутта қориб хамир тайёрланади. Хамир мушшлаб етилтирилади. Ноннинг ҳамма турлари ҳам ҳамisha дастурхонларимизни бирдек безайди.

— Юртимизнинг турли вилоятларида ёпилган нонлар ўзига хослиги билан ажралиб туради. Шундай эмасми?

— Тошкент шаҳрида оби нон, жайдари нон, седанали нон, Тошкент патири, юлдузча патир, гижда патир, гўшти патир, гўшти нон, ёғли патир, жиззали патир, пиёзли патири ёпилади. Чирчиқ воҳаси қишлоқларида ертандир ва ерўчоқларда тайёрланадиган уй нонлари, обинон, ёнғоқ мағизли нон, лочира нонлар маънаси, тўйимлилиги билан аж-

Хунарсанъат — зар

ралиб туради. Хоразмликларнинг саватдек-саватдек (доира кенглиги 0,4-0,5 м) нони ва патири, гўшти нони, оби нонга ўхшаш чурраги ўзига хос шакл ва таъмага эга.

Фарғона водийсининг новвойлари оби нон, оби жимжима, уй нони, кулча нон, жиззали нон, гўшти нон, ёғли нон, чап-чап нон, гижда нон, оддий патир, ёғли патир, каш-қар патир, ёғсиз патир, қатлама патир, тўй патири, қўшалок ширмой, пайванд, оби хол олча гули, ширмой кулча, ширмой патир, кунгирли ширмой, кунжутли бозор нони, седанали бозор нони, байрам безакли нонларини меъёрига етказиб ёпишади.

Бухоро, Самарқанд, Сурхондарё ва Қашқадарё воҳасида (Шахрисабз, Китоб) оби, яккафто, гахсаки, нони зарнарон, ҳиндуги, фатири қашқари, ширмоли дужуфт, тафтон, тафтори ду без, нони тароқи, осийей, пўлодий, жиззайн, кулчаи равганин, оби жимжима, турфон, нони хамаи, кулободи, забони гов, сохта ширмол, ширмоли седана пайванд, ширмоли оби холи олчагули, нони саланг, лаваш, чуррак, давра, совғатин нақшин, уй нони, қўшалок баракакулча, қуёв ширмой нон, паркуп нон, кунжутли оби нон, седанали оби нон, кунжутли патирилар тайёрланади.

Бири-бирдан мазали ва тўйимли бу нонларни татиб қўрганлар юртимизда новвойчиликнинг оддий хунардан санъат даражасига етганини эътироф этмай иложи йўқ.

Нонларимизнинг зуваласи юртимиз ҳавосидан тўйиб қўрганлар юртимизда новвойчиликнинг оддий хунардан санъат даражасига етганини эътироф этмай иложи йўқ. Нонларимизнинг зуваласи юртимиз ҳавосидан тўйиб қўрганлар юртимизда новвойчиликнинг оддий хунардан санъат даражасига етганини эътироф этмай иложи йўқ.

Шоҳида МАМАДАЛИЕВА
сухбатлашди.

Мамлакатимизда оилавий тадбиркорликка кенг йўл очилгани, тегишли имтиёз ва имкониятларнинг яратилгани туфайли хонадонларга янада фойз ва барака кириб бормокда. Хунарсанъат ва ишбилармонларнинг фидойилиги натижасида юртимиз иқтисодиёти йил сайин мустаҳкамланмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 6 сентябрдаги «Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Халқ бадийи хунарсанъатчилиги ва амалий санъатини ривожлантиришни янада қўллаб-қувватлаш тўғрисида» 2010 йил 30 мартдаги Фармонига қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Фармонида кўра, Президентимизнинг 2005 йил 28 мартдаги «Халқ бадийи хунарсанъатчилиги ва амалий санъатини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонида тасдиқланган рўйхатга мувофиқ оилавий корхоналар халқ бадийи хунарсанъатчилиги ва кўлда ишланган амалий санъат буюмларини сотишдан олинадиган даромаддан 2014 йилнинг

ОИЛАВИЙ ТАДБИРКОРЛИК: ИМТИЁЗ ВА САМАРА

1 январигача бўлган даврда ягона солиқ тўлови тўлашдан озод этилди. Фармон қабул қилинганга қадар уй шароитида халқ бадийи хунарсанъатчиликлари ва амалий санъати буюмларини ишлаб чиқариш бўйича фақатгина яқка тартибдаги меҳнат фаолияти билан банд бўлган тадбиркорлик — «Хунарсанъат» уюшмаси аъзолари қатъий белгиланган солиқ тўлашдан 2014 йилнинг 1 январигача озод этилган эди.

Маълумки, оилавий тадбиркорлик оила аъзолари томонидан тавakkал қилиб ва ўз мулкий жавобгарлиги остида даромад (фойда) олиш мақсадида амалга ошириладиган ташаббускорлик фаолияти бўлиб, ўз иштирокчиларининг ихтиёрийлигига асосланади. Оилавий тадбиркорлик юридик шахс ташкил этган ёки юридик шахс ташкил этмаган ҳолда амалга

оширилиши мумкин.

Юридик шахс ташкил этган ҳолда амалга ошириладиган оилавий тадбиркорликнинг ташкилий-хукуқий шакли оилавий корхона ҳисобланади. Оилавий корхона мустақил равишда товарлар ишлаб чиқаришга (ишлар бажаришга, хизматлар кўрсатишга) доир фаолиятини ташкил этиш, ишлаб чиқарилган товарларни (ишларни, хизматларни) тасарруф этиш ва уларга нарх белгилаш, мустақил равишда ўз молиявий маблағларини шакллантириш, қарз маблағларини жалб этиш, шу жумладан, дастлабки (бошланғич) капитални шакллантириш учун кредитлар олиш, лизинг ва суғурта хизматларидан фойдаланиш, шартномалар тузиш, товарларни харид қилиш, чекланмаган миқдорда даромад (фойда) олиш, ўз фирмаси нони ёзилган муҳрлардан, бланкалар-

дан ва штамплардан фойдаланиш хукуқига эга.

Шунингдек, оилавий корхона турар-жойдан бир вақтнинг ўзиде унда истиқомат қилган ҳолда товарлар ишлаб чиқариш (ишлар бажариш, хизматлар кўрсатиш) учун фойдаланган тақдирда, коммунал инфратузилма хизматлари, хусусан, электр энергияси, сув таъминоти, канализация, газ ва иссиқлик таъминоти ҳақи тўловини аҳоли учун белгиланган тарифлар ва шартлар асосида амалга оширади.

Оилавий корхоналарнинг ривожланиши аҳолини, шунингдек, оиланинг ёш аъзоларини иш билан таъминлашга ва шу асосда уларнинг даромадларини кўпайтиришга, турмуш фаровонлиги юксалишига, янги иш ўринларини яратилишига хизмат қилади.

Жаҳонгир БАЙАХМЕДОВ,
Миробод тумани
ДСИ бўлим бошлиғи.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Ҳосила Раҳимова от устида майдонга наъра тортиб чиқди-ю, "Мана, кулоқ тутинглар ёронлар, дўмбирамни бир сайратайин, бу ёқда Барчинойларнинг айтилмаган кўшиқлари сақланиб ётибди, менга жўр бўлинглар", деди. Уни кўп кузатганман, ҳар гал саҳнага ўзгача шижоат, ўзгача ҳайрату гайрат билан кириб келади. Унинг қадамларидаги, кўзларидаги шижоатни кўриб, шуурингда аллазамонлардан бери мудроқ босиб ётган туйғулар ўз-ўзидан уйғонади ва беихтиёр кўшиққа кулоқ тутасан. Унинг айтимлари жуда халқчил. Уларда ўтмишимиздаги тарихий манзаралар тўлақонли жонланади. У фольклор санъатига ўзига хос замонавийлик руҳини сингдира олди.

ЎЗБЕКНИНГ АЁЛ БАХШИСИ

— Ҳосилахон, ойнаи жаҳонда анча гавдали кўринасиз. Ҳаётда эса нозик-кинасиз. Суратларингизни томоша қилатуриб, шу кичикина жуссангизга 20 килодан ошиқ қадимий тақинчоқларни тақиб олганингизни кўриб ҳайрон қоласан киши. Либосларингизга ҳам алоҳида эътибор берасиз...

— Санъат оламига кириб келаётганимда, дизайнерлар мени "очикрок" кийинтиришга ҳаракат қилишган. "Момоларим гўрда тик туради-я", деб розилик бермаганман. Аёл барибир сирли бўлиши керак. Танани ёпиб турган либослар эса унинг бу фазилатини оширади.

Каерга борсам, момолар билан гурунглашаман. Битта кўнғирот кампирнинг айтишича, у бадавлат эрининг эътиборини тортиш учун кавушини гарч-гурч босиб, белига тангалардан ясалган жамалакларини тақиб, айвондан то эри ўтирган уйнинг бўсағасигача борар, бу нозик жаранглар ва оҳиста ташланган қадам товушлари аёлнинг назокати билан уйғунлашиб, эркакнинг кўнглига чўғ соларкан. Мана, аёлнинг синоати, сеҳри. Худди мана шу нарса кўхна Шаркни безайди-да.

Ёшлигимданок миллий тақинчоқларимизга меҳрим баялд эди. Вилоятларда менга қадимий тақинчоқларини совға қилган момоларимиз бор. Мен уларни яхшилаб ювиб, тозалайман, тошлари тўкилган бўлса, қайтадан кўйдирарман. Бу зебу зийнатларда халқимизнинг қадим қадриятлари, бетакрор аънавлари жилваланиб тургандек бўлади.

— Ўтмиш, тарихимиз акс этган клипларингиздан бири "Бийгул"ни шунчаки томоша қилиб бўлмайди. Клиппа бадиий фильмдагидек залвор бор. Уни тарихий санъат асари дейиш мумкин. Бу клипни ишлаш ҳам сиздан, ҳам клипмейкердан катта куч ва маблағ талаб қилган бўлса керак?

— "Бийгул" клипига, айтганингиздек, кинофильм олиш билан баравар куч ва маблағ сарфланган. Уни "Бойвучча", "Кураш", Кўпкари" каби кўшиқларимнинг клипини ишлаган маҳоратли клипмейкер Нодир Комилов суратлаб олган. Кўргансиз, қатагон йиллари боланинг отасини сургунга олиб кетишганида бобоси изиллаб

инчиликлардан сабр-қаноат ва меҳнат билан чиқа олган, ўз йўллариغا эришганлар ҳам жуда кўп.

— Тўғри, замон ўзгарди. Ҳаётда, руҳиятимизда катта ўзгаришлар содир бўлди. Аммо барча асрларда ҳам аёл барибир аёллигини сақлаб қолиши керак, деб ўйлайман. Кечаги ва бугуннинг аёли ўртасида катта

йиғлаб қолади. Ўшанда отам раҳматли ҳаёт эдилар, клипни кўргач, бобога кўшилиб йиғлаганлари эсимда. "Қандай замонлар бўлган экан-а", деган эдилар. Бундай ҳаётни боболаримиз кўришди. Ўшандай қисмат бошига тушган аёлларнинг сабр-қаноати, ҳар бир дақиқадан ёруғлик кутиб яшашининг ўзи юрт ҳақида айтилган кўшиқ эмасми? 2008 йилда Президентимиз Фармони билан менга "Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган артист" унвони берилганида "Энди юрт ҳақида кўшиқ айтишга ҳақли эканман", деб ўйладим.

Менинг бахтим шундаки, мустақиллик йилларида аёл овозида бахшиёна кўшиқларни қуйладим. "Энажон жилама, жилаганингни бу душманлар билама" кўшигини саҳнада айтганимда, бу шева оғиздан лаҳжасидек ҳали истеъмолга кирмаган эди. Қадимда аёл бахшлар бўлган. Масалан, Зулхумор бахши ҳақида биламан. Аёллар даврасида ўтириб, соатлаб бахшичилик қилган. Ҳар бир халқнинг кимлиги унинг санъатида акс этади. Халқимизнинг бирон бир урф-одатларини, қадриятларини кўшиқларимда акс эттира олган бўлсам, демек, умрим зое кетмаяпти.

— Кечаги ва бугунги кун аёли ва унинг руҳиятида катта ўзгаришлар содир бўлгани аниқ. Лекин ҳалигача арзиманган нарсалардан изтироб чекиб, тушун аҳволда юрган, ўзини бахтсиз деб биладиган аёлларимиз ҳам бор. Қий-

фарқ бор. Мустақиллик йилларида хотин-қизларимизнинг санъатини, истеъдодини, билим ва салоҳиятларини намоеён этишлари учун кенг имкониятлар очиб берилди. Бугунги кунда қайси соҳада бўлмасин, юртимизнинг равнақи йўлида изланаётган хотин-қизларнинг меҳнати ерда қолмаяпти. Улар ҳам оилада, ҳам жамиятда ўз ўрнига эга бўлапти.

Сиз айтгандек, арзиманган нарсалар нолиб, ҳам ўзини, ҳам атрофидогиларни толиктириб қўйиш ўзбек аёлига хос иш эмас. Ахир биз Барчинойлар авлодиданмиз. Барчин ёрини етти йил кутди. "Ўзимнинг Алпим бор", деб ор-номусини химоя қилиш учун Қалмоқдан келган 90 алпга қарши етти йил курашди-ку!

Қадимда момоларимиз турмушининг барча оғир-енглига чидашган, ёруғ, тинч замонлар келишига ишонишган. Бошларига тушган синовларни ичига ютиб кетишган. "Бегимнинг ҳамиятига тегади", деб ҳамма нарсасга зийрак назар билан қарашган. Бугун шиддатли замонда яшаймиз. Инсоннинг қалб гўзаллиги, маънавияти соғлом бўлса, ҳамма ташвишлар, ҳамма машаққатлар ортда қолади. Миллатнинг келажаги аёлдан бошланади. У ҳамиша кучли ва бардошли бўлиши, фарзандларини оқилалик билан тарбиялаши ва уларга ҳар жиҳатдан ўрнатқучи кўрсатиши керак. Аёлни бахти ҳам, қисмати ҳам ана шу.

— Фарзанднинг камолга етишувидан ота-онанинг алоҳида ўрни бор. Раҳмат-

Гурунг

ли отангиз ҳақида ҳамиша меҳр билан гапирасиз...

— "Идеал эркак, идеал аёл" деган гапни кўп ишлатамиз. Келинг, шу "идеал" сўзини ўзбекчасига "бутун" деб таржима қилайлик. Мен "бутун эркак"ни отам киефасида кўрганман. Ул зот мен учун ҳар жиҳатдан мукаммал, оиласига, ишига, юртига садоқатли, болаларига яқин дўст ва меҳрибон инсон эди. Отам бизларни ҳеч қачон қиймасдилар, урмасдилар. Лекин фақат қочирим гаплар билан уялтириб қўядилар. Онам билан ўрталарида гап қочганда ҳам аразлашмасдан, "Кел-ей, кампир-ай, аразлашга бало борми-ей", дея оила тинчлиги, хотир-жамлиги учун эркаклик гурурини "синдириб" бўлса-да, дарҳол муроса қилиб кетарди. Отамдаги мана шу ҳислатлар турмуш ўртоғимда ва ўғлимда бўлишини истайман.

Эркак аёл ҳаётда, оилада ўз ўрнини билса, маънавияти юксак бўлса, оилалар ҳам мустаҳкам бўлади. Бугун ҳаракат қилган одам хор бўлмаяпти. Бозорга чиқинг, пичоқчи пичоғини сотиб кун кўраепти, кимдир боғидаги мева-чеваларни олиб чиқиб, рўзгорини боқаяпти. Аллоҳ ҳар бир одамни касби-кори билан яратган. Оилада яхши ният руҳи уйғонса, жамиятда ҳам шу руҳ уйғонади. Жилво эркакнинг қўлида бўлиши керак. "Эй жигит, бошинг кўтар, яшагин жигитга хос", деганим бежизга эмас-да.

— Кейинги йилларда негадир матбуотда камнамасиз. Интервьюлар бермаяпсиз. Бунинг сабаби нимада?

— Мени газета мухбирларидан қочаяпти, деб ўйламаслигингизни истардим. Бунинг ўзига яраша сабаблари бор. Аксарият ҳолларда олдимга тажрибасиз ёш бошловчи қаламкашлар келишадими-да, нега ижодингиз сусайиб қолди, қайси шоирлар билан ҳамкорлик қилаёпсиз, устозларингиз ким, деганга ўхшаш бир хил қолибдаги саволларни беришади. Бундай тўмтоқ ва ёдлаб олинган гапларни тўғриси, мен ҳазм қилолмайман. Чин юракдан бўладиган қизгин сўхбатларни ёқтираман. Қутулмаганда бериладиган саволлар бўлса, марҳамат, чин дилдан гурунглашиш мумкин.

— Шу йилнинг 9-10 май кунлари концерт бердингиз. Сизни соғинган мухлисларингиз учун бу катта байрамга айланди, деб ўйлайсизми?

— Шинавандалар билан дийдорлашиш, уларга янги кўшиқларимни тақдим этиш ўз навбатида мен учун ҳам катта байрам, албатта. Мухлисларнинг меҳри, улардан келаётган ижобий қувватдан янги-янги кўшиқларим учун илҳом оламан. Бахтимга санъатсевар халқимиз омон бўлсин.

Меҳринисо ҚУРБОНОВА
сўхбатлашди.

САЙХОН – катта те-
кис очик жой тилимиз-
да "сайхон" деб атала-
ди. Юртимизда шу сўз
билан аталган жой ном-
лари ҳам бор.

Кенг сайхонда

икки чол

Йўл ахтариб

кезарди.

Абдулла Орипов

**Сайхонликка туш-
ганда, ола ҳўкиз ор-
қада қолаверди ва
бирдан тўхтади.**

Шукур Холмирзаев

РОВОН – деразалар
билан ўралган ойна-
ванд айвон тилимизда
"ровон" деб аталади.

**Абдулла чамадо-
нини ерга қўйиб, ро-
вонга кўтарилди.**

Ўлмас Умарбеков

**Катта ҳовли: ток-
лар баланд кўтарил-
ган, олди ровон беш
хонали уй, эшик-де-
разалари дид билан
бўйланган.**

Йўлдош Шамшаров

ТОҒА – тилимизда
онанинг акиси ё уқиси
маъносини англатган
"тоға" сўзининг туб ил-
дизи қуйидагича маз-
мунга эга: қадимги тур-
кий тилларда "она"
сўзининг "тай" деган
шакли ҳам бўлган. Худ-
ди шу она мазмунида-
ги "тай" сўзи билан
"оға" сўзининг қўшили-
шидан "тоға" сўзи
ҳосил бўлган.

**Тўн ёқаси билан,
йигит тоғаси билан.**

Мақол

**Эшқобил ШУКУР
тайёрлади.**

Гулистон кишлок фуқаролари йигини Бекобод туманининг обод гўшала-ридан бири саналади. Бу ҳудуд аҳли асосан деҳқончилик, боғдорчилик билан машғул. Кишлоқ фуқаролар йигини раиси Тожикул Норматовнинг айтишича, мавжуд 7 та маҳаллада ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланиш билан бирга, ҳатто ўз томорқасидан бир йилда 3-4 марта ҳосил оладиганлар ҳам бор экан.

— Улар орасида айниқса, “Абдуқодир Қозоқбоев” маҳалласини кўпчилика ибрат қилиб кўрсатсак арзийди, — дейди Тожикул ака. — Маҳалла раиси Учқунжон Шомирза-

жон Шомирзаев. — Фуқароларимизга ердан фойдаланишда ота-боболаримиз тажрибалари қўл келаётир. Эрта баҳорда ҳудудимизга икки мингдан зиёд гул, олти ярим бўйича маслаҳатчи Ортиқжон Ёрматова. — Шунинг учун ҳар икки ҳафтада бир маротаба ҚВПда олий тоифали шифокорлар ҳамкорлигида “Саломатлик сирлари”, “Соғлигинг — бойлигинг”, “Она ва бола — гул билан лола” мавзуларида давра суҳбатлари ўтказиб, тиббий кўрикни йўлга қўйганмиз. Туғиш ёшидаги 430 нафар хотин-қизларимиз назоратга олинган. Йил бошидан бери маҳалламизда 12 нафар чақалоқ туғилди ва шунча хонадонга қувонч қилиб келди. Оила, мактаб, маҳалла ҳамкорлигида ҳам бир қатор ишларни амалга оширмоқдамиз. 9-синф битирувчиларини коллежларга жойлаштириш ва коллеж ўқувчиларини уч томонлама шартномасини маҳалла фаоллари ва ота-оналар эътиборида амалга оширяймиз.

Шундоққина маҳалла идораси ёнига ўрнатилган монумент пойидаги аскар йигит суратига қараб ўйга толамиз. Сурат остида Иномжон Ибрагимов дея ёзиб қўйилган. Эдигина 19 баҳорни қаршилаган, эл-юрт тинчлиги, осийишталлигини шараф билан сақлаш вақтида вафот этган Иномжон фидокорлиги ва жасорати учун Президентимиз Фармони билан “Жасорат” ордени билан тақдирланган. Иномжоннинг порлок хотирасини абадийлаштириш мақсадида ёдгорлик ўрнатилиб, маҳалладаги кўчалардан бирини унинг номи билан аталаётган экан. Фидойи йигитнинг ибратли ҳаёти ёшлар билан ўтказилаётган суҳбатларда бот-бот тилга олинмоқда.

Дарҳақиқат, ўтган йили “Маҳалла” хайрия жамоат фондининг Тошкент вилоят бўлими томонидан “Энг намунали фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари” вилоят босқичида “Аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлашда жонбозлик кўрсатаётган фуқаролар йигини” номинациясида айнан шу маҳалланинг ғолиб бўлгани ҳам улкан эътирофга лойиқ.

Бундай маҳаллаларни нафақат туманда, балки бутун юртимизда намуна қилиб кўрсатсак арзийди.

Нигора ЎРОЛОВА,
“Оила ва жамият”
мухбири.

ЯШНАЁТГАН МАҲАЛЛА

ев ёш бўлишига қарамай, аҳоли билан бамаслаҳат, баҳамжихат ҳолда ободончилик ишларини амалга оширмоқда. Ҳамма раислар ҳам унга ўхшаб ғайратли, ўз ишига масъулиятли бўлганида эди, бундай гўшаларимиз янада файзга тўларди.

Худудга кириб борганимизда кўнглимиздан таърифлашганича бор экан, деган ўй ўтди. Йўл бўйида қатор қурилган замонавий уйлар кўзни қўннатади. 2011 йили замон талабларига мос 20 та шинам намунали турар-жойлар қуриб битказилган. Шундай уйлардан яна 30 таси Мустақиллигимизнинг 22 йиллик байрами арафасида фойдаланишга топширилиши режалаштирилган. Маҳаллада 650 та оила бўлиб, унда 2520 нафар аҳоли истиқомат қилади.

— “Отанг маҳалла, онанг маҳалла” деганлари рост. Нега десангиз маҳалладошларимизнинг кўмаги ҳар бир ишимизда асқотмоқда, — дейди маҳалла раиси Учқун-

Пискент туманидаги Митан маҳалласида “Маҳалла” жамоат фонди, туман ФХДё бўлими, 1-умумтаълим мактаби ҳамкорлигида “Намунали қайнона намунали хонадонда”, деб номланган тадбир ўтказилди.

— Оила — муқаддас даргоҳ, деб бежизга айтишмаган экан, — дейди маҳалла маслаҳатчиси Манзура Ишанова. — Ҳар бир оиладаги муҳит унда истиқомат қилаётган инсонлар характери билан шаклланади. Маҳалламиздаги 869 та хонадоннинг ҳар бирида ўзига яраша ибратли жиҳатларни топиш мумкин. Бугунги тадбиримизда ўн та намунали хонадон эгалари ва ёшларга ҳар жиҳатдан ибрат бўлаётган олтинга қайнона иштирок этди. Улар оила, хонадон аҳили сирлари борасидаги саволлар-

2013 йил — Обод турмуш йили

Одамлар орасида

ДЕҲҚОНБОЙНИНГ БОЛАСИ

Бекобод туманида номи қизиқ Стретинка деган мўъжаз кишлок бор. Бу гўшанинг одамлари ҳам ўзига хос, очикқўнгил, меҳнаткаш. Абдуқодир ака Салимбоев ана шундай инсонлардан бири.

— 20 ёшимда онам дунёдан ўтиб қолди. Оилада тўрт фарзанд эдик. Ота-онамиз қатагон даврида Намангандан шу ёқларга кўчиб келишган экан. Раҳматли отамнинг исми Деҳқонбой бўлган. Исмига мос ҳақиқий деҳқон эди. Ташландиқ қамишзор жойдан ер очиб мош, ловия, сабзи ва сабзавот экинлари экиб, рўзғор тебратарди. Онамиз жудаям юмшоққўнгил аёл эди. Исми Ўғилой бўлган, — дея хотирлайди Абдуқодир ака. — Ҳарбий хизматдан қайтиб келгач, кишлоғимизда почта-льон бўлиб ишлай бошладим. Албатта, касб-ҳунарнинг катта кичиги бўлмас экан. Муҳими, эл қорига ярасангиз шунинг ўзи катта давлат, мартаба бўлар экан...

Салкам ўттиз йиллик меҳнат фаолияти давомида қаҳрамонимиз қанчалаб кўнгилларга малҳам, кимларнингдир дардига шерик бўлди. Чунки хабарчига барибир қийин. Ҳаммининг ҳам қалбини чоғ этиш мушкул. “Нега десангиз ҳар қандай хат ёки хабар кимгадир қувонч бағишлаган бўлса, яна кимгадир ташвиш келтирган. Бундай воқеалар ҳаётимда кўп бўлган”, деб қўяди Абдуқодир ака оғир хўрсиниб. Тўрт нафар фарзандини умр йўлдоши билан бирга ўқитиб, уйли-жойли қилиш осон кечмагани аниқ.

Гарчи ҳозир пенсияда бўлса-да, ҳалиям Абдуқодир акани сўроқлаб келадиганлар бисёр. Яна денг, у киши кишлокнинг энг тезкор хабарчиси, тарғиботчиси. Қаерда, қандай воқеа содир бўлган, сиёсий-ижтимоий мавзулардаги ахборотларни ҳам ундан эшитишди.

— Менинг энг қадрдон “дўстим” бадиий адабиёт, газета ва журналлар, радио-телевидение, хуллас, оммавий ахборот воситалари, — дейди у кулимсираб. — Уйимнинг ҳар бир бурчагида газеталарнинг таҳаммлари, китоб-журналлар. Болаларимга ҳам ана шундай тарбияни сингдирганим учунми, улар ҳам адабиётни севишади. Энг сеvimли машғулоти мутолаа, фикрлашиш.

Яқинда Абдуқодир ака умр йўлдоши Умриниса опа билан муборак умра зиёратига бориб келди. “Ўзбекистондан, Бухорий, Термизийлар юртиданмиз, десак, қанчалаб одамлар суюниб дуолар қилишди. Айниқса, бизларга алоҳида эҳтиром кўрсатишгани диққатга сазовор”, дейди Абдуқодир ака фохрга тўлиб.

Дарвоқе, бу тиниб-тинчимас замондошимиз бизнинг гаетамизнинг ҳам кўп йиллик мухлисларидан бири. “Оила ва жамият”нинг ҳар бир сонини мушток бўлиб кутаман. Ўқишли, қизиқарли мақолалар чикса, кўни-кўшнларга ҳам тавсия қиламан. Имкони борича, оилалардаги кўзга кўринмас муаммолар, фарзанд тарбияси, қайнона-келин мавзулари ҳусусида кўпроқ чиқишлар бўлса, янада қизиқлироқ бўларди”, дейди Абдуқодир ака куйинчаклик билан.

Илҳом ЖУМАНОВ,
Турдикул НОРМАТОВ,
“Оила ва жамият” мухбирлари.

ОНАЛАР ЎРНАК БЎЛСА

га жавоб беришди ва ота-боболаримиздан мерос бўлиб келаётган ма-

қолларни ўз ҳаётини тажрибаларидан келиб чиқиб изоҳлашди. Айниқса, коллежда таҳсил олаётган қизларнинг эрта турмушга узатилишининг салбий оқибатлари, қийиниш маданияти, аёлниинг оиладаги ўрни муҳимлигини ибратли мисоллар билан йиғилганларга тушунтиришди.

— Маҳалламиздаги ҳар бир тадбирни уюшқоқлик билан ўтказамиз, — дейди жамоатчи хотин-қизлар кенгашининг раиси Гулбахор Эргашова. — Маҳалла,

мактаб, оила ҳамкорлигидаги ишларимиз шунинг учун ҳам ўз самарасини бермоқда. Ёшларимиз ҳам катталардан ўрнак олиб вояга етишмоқда.

Тадбир сўнгига “Ибратли қайнона”, “Пазанда қайнона”, “Маҳалла жонкуяри”, “Жонкуяра қайнона” каби номинациялар бўйича ғолиблар аниқланди. “Супер қайнона” номинациясида ғолиблик Тоббинисо Шоматовага насиб этди. Тадбир иштирокчилари “Маҳалла” жамоат фонди ҳамда Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш ассоциациясининг эсдалик совгалари билан тақдирландилар.

Ўз мухбиримиз

ТАДБИРКОР ҚАЧОН ТЕКШИРИЛАДИ?

Хусусан, мамлакатимиз Президентининг 2005 йил 5 октябрдаги "Тадбиркорлик субъектларини текширишни янада қисқартириш ва унинг тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони, 2006 йил 6 майдаги Адлия вазирлиги рўйхатидан ўтган "Назорат қилувчи органлар томонидан ўтказиладиган, тадбиркорлик субъектлари-юридик шахслар фаолиятини текширишларни мувофиқлаштириш тартиби тўғрисида"ги низом шулар жумласидандир.

Ўҳжалик юритувчи субъектлар фаолиятини режадан ташқари текшириш учун махсус ваколатли органнинг текширув ўтказиш тўғрисидаги буйруғи, текширув мақсади, мuddатлари ҳамда уни ўтказиш сабабларининг асослиги кўрсатилган ҳолда режадан ташқари текшириш ўтказиш тўғрисида чиқарган қарори, шунингдек, текширишни амалга оширувчи тегишли мансабдор шахслар таркиби ва текширувни ўтказиш мuddатлари кўрсатилган буйруғи асос бўлиб хизмат қилади.

Текширувни ўтказиш зарурати Ўзбекистон Республикаси ҳукумати қароридан келиб чиққан, нazorат қилувчи органга ўҳжалик юритувчи субъект томонидан қонунлар ва бошқа қонун ҳужжатлари бузилганлиги тўғрисида қўшимча маълумотлар келиб тушгандагина нazorат қилувчи органлар томонидан режадан ташқари текширишлар ўтказилади.

Матлуба НЕГМАТОВА,
Каттақўрғон шаҳар 1-сон
ДНИ катта нотариуси

МИЛЛИЙ ҚОНУНЧИЛИК ТАКОМИЛЛАШМОҚДА

Президентимиз Ислom Каримов Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг 2010 йил 12 ноябрдаги қўшма мажлисидаги "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси" мавзусидаги маърузасида кўзда тутилган эллиқдан зиёд қонун ва ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш дастури бўйича бугунги кунга қадар мамлакатимиз парламенти томонидан ўндан зиёд қонун қабул қилинди. Бир нечта қонун лойиҳаси эса кенг жамоатчилик, жумладан, хорижий эксперт ташиқлотларни жалб этган ҳолда кўриб чиқиш ва муҳокама этиш босқичида турибди. Бир сўз билан айтганда, мазкур концепция ғоялари асосида миллий қонунчиликни такомиллаштириш, давлат ва жамият бошқаруви тизимини янада эркинлаштириш ва демократлаштириш жараёни қизғин давом этмоқда.

Демократик ислохотларни ҳаётга жорий этишда муҳим куч ҳисобланган сиёсий партияларнинг, хусусан, уларнинг вакиллари асосида шаклланган миллий парламентнинг фаол иштироки долзарб аҳамият касб этади. Қонун лойиҳалари муҳокамалари жараёнида ҳар бир сиёсий партия фракцияси ўз дастурий мақсадлари ва электрот манфаатлари муҳофазасини таъминлаш нуктаи назаридан келиб чиқиб, таклифлар билдирса, улар орасидаги баҳс-мунозаралар изчиллик касб этса, қабул қилинажак қонунлар шунча мустаҳкам бўлади. Парламент олдидаги яна бир асосий масала, албатта барча қонун ҳужжатлари ва ҳуқуқий меъёрлар ижросини мониторинг қилиш ва нazorатга олиш, бу борадаги ишларни тизимли олиб бориш, янги босқичга кўтаришдан иборатдир.

Гулнора ҚУРБОНОВА,
Жомбой туман 2-сон
ДНИ нотариуси.

ДОИМИЙ НАЗОРАТДА

Маълумки, етказиб берилган электр энергияси учун ҳисоб-китоб қилиш соҳасидаги аҳволни тубдан яхшилаш, тўловларнинг тўлиқ ва ўз вақтида амалга оширилишини таъминлаш ҳамда берилган электр энергияси учун истеъмолчиларнинг шартномавий мажбуриятларига риоя этилиши учун жавобгарликни ошириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 1 ноябрдаги "Электр энергиясидан фойдаланганлик учун ҳисоб-китоб механизмини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинган, ушбу ҳужжат асосида Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси тизимларида тўлов мuddати ўтган қарзларни йиғиш ва Давлат солиқ қўмитаси тизимларида тўлов мuddати ўтган қарзларни йиғиш ва

Мазкур қарор ижросини таъминлаш мақсадида пойтахтимизнинг Мирзо Улуғбек туман давлат солиқ инспекцияси томонидан ушбу йўналиш бўйича жорий йилнинг биринчи чораги давомида бир қатор ишлар амалга оширилди. Шунингдек, туман электр тармоғи корхонаси томонидан мuddати ўтган дебитор қарздорлиги бор корхоналар рўйхати тегишли идораларга мунтазам тақдим этиб борилиб, уларга белгиланган тартибда чоралар кўрилмақда. Яна бир эътиборли жиҳати, электр энергиясидан фойдаланувчи юридик шахслар билан доимий равишда семинар-йиғилишлар ва давра суҳбатлари ўтказилиб, мазкур қарорнинг мазмун-моҳияти хусусида тушунчалар бериб берилмоқда.

Баҳром ИСМОИЛОВ,
Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек тумани ДСИ шўъба бошлиғи.

МУЛК ЖИНОИЙ ЙЎЛ БИЛАН ТОПИЛГАН БЎЛСА...

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ҳуқуқий ислохотлар қонунчилик ҳамда ҳуқуқ-тарғиботни мустаҳкамлашнинг, фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқлари ва эркинликлари, жамият ҳамда давлат манфаатларининг ишончли кафолатларини таъминлаш йўлида кенг имкониятларни яратмоқда.

Жиноят кодексининг 171-моддаси диспозициясида мулкнинг жиноий йўл билан топилганлигини била туриб, уни олдиндан ваъда қилмаган ҳолда олиш ёки ўтказиш учун жиноий жавобгарлик белгиланган. Демак, шундан келиб чиққан ҳолда мазкур жиноятнинг предмети жиноий йўл билан топилган мулк ҳисобланади, шу сабабли, ЖКнинг 171-моддасида жиноятнинг предмети сифатида намён бўлувчи мулклар сифатида жиноий йўл билан топилган мулклар бўлиши кераклиги тўғридан-тўғри кўрсатиб ўтилган.

Жиноий йўл билан топилган мулкни олиш деганда, мулкни жиноий йўл билан топган шахс билан олдиндан келишмаган ҳолда ўша мулкни ўз эгаллигига ва тасарруфига ўтказишга қаратилган ҳар қандай ҳаракат тушунилади. (Масалан, мулкнинг жиноий йўл билан топилганлигини била туриб, уларни сотиб олиш, совға сифатида олиш, кўрсатилган хизматларга тўлов ва мавжуд қарзнинг тўланиши сифатида қабул қилиш ёки уларни алмаштириш ва бошқалар).

Айбдор мулкни олиш билан бирга ўндан ўз эгаллигига тўла ҳақда тасарруф қилиш имкониятига ҳам эга бўлиши керак. Муайян келишув асосида мулкни қандайдир вақт ичида қайтариб бериш шарти билан олиш каби қилишлар ЖКнинг 171-моддаси билан квалификация қилишга асос бўлмайди.

Жиноий йўл билан топилган мулкни ўтказиш эса мулкни жиноий йўл билан

топган шахсдан, мулк келиб чиқшининг жиноийлигини билгани ҳолда олган шахснинг ушбу мулкни ҳар қандай усулда уни ўзидан бегоналаштириши (сотиш, ҳадя қилиш, қарзга бериш ва ш.к.) аниқланиши. (Масалан, мазкур мулкни сотиб юбориш, алмаштириш, совға сифатида бериш, қарзини қоплаш, ижара ҳақи сифатида бериш ва бошқалар). Мулкни ўзаро келишув асосида қандайдир вақтга ўтказиш ҳолатлари қилишнинг ЖКнинг 171-моддаси билан квалификация қилишга асос бўлмайди.

Ушбу жиноят объекти эгаллик ҳуқуқи ва бошқа мулк ҳуқуқлари, шунингдек, жамиятда шаклланган ва қонунчиликда акс эттирилган мулкни тасарруф этиш бўйича муносабатлар ҳисобланади.

Шу билан бирга уни ишлаб чиқариш жиноят ҳисобланса ҳам, ишлаб чиқарилаётган мулкни қўлга қиритиш жиноий йўл билан қўлга ки-

ритилган мулк сифатида тан олинishi мумкин эмас (масалан, қалбаки ҳужжатлар, пуллар). Бироқ ушбу ашёлар ўғрилиқ, талончилик ҳужуми орқали қўлга қиритилган бўлса ёки ўзгача талон-тарож қилиш ёхуд бошқа гайриқонуний жиноий йўл билан қўлга қиритилса ва қўлга қиритилиши ишлаб чиқариш натижаси ҳисобланмаса, уларни жиноий йўл билан топилган деб тан олиш лозим.

Одатда, олдиндан била туриб жиноий йўл билан топилган мулкни сотиб олган шахс ҳудди ўша мулкни ўз ҳисобига ўтказди. Бироқ айбдор шахснинг ҳаракатларида мазкур жиноятнинг мавжудлигини аниқлашда юқорида санаб ўтилган ҳаракатлардан биронтаси мавжуд бўлишининг ўзи етарлидир. Шунинг учун ЖК 171-моддаси бўйича жиноий йўл билан топилган мулкни сотиб олмаган, фақатгина уни ўтказган шахс ҳам жавобгарликка тортилади.

Хуршид ХОЛИҚОВ,
Ўзбекистон Республикаси
ИИБ Академияси 4-курс
тинловчиси.

Бахт оstonаси

ТҲЙ ТҲЙГА ЎХШАСИН

Аёллар ўртасидаги айрим суҳбатларда "Келиним касалманд чикди", "Ота-онаси бепарво бўлган экан", "Соғлом келин учрамади", деган гап-сўзлар қулоққа чалинади. Кимнингдир ўша келинчака, бошқа бировнинг эса қайнонага ичи ачийди. Ҳар бир киз келинчақ либосида бировнинг оstonасидан кириб боришни, у ерда илдиз отиб, палак ёзишни орзу қилади. Қайноналарнинг "келин олиб, ширин-шакар невараларга буви бўлиш"дек орзу-ҳаваси бор.

Кейинги пайтда баъзан тўйдан кейин келинчақ ёки куёвнинг саломатлигидаги муаммолар, уларнинг яшрин хасталиклари юзга чиқаётганига гувоҳ бўлаёلمиз. Бундан нафақат икки ёш, балки уларнинг ота-оналари, ҳатто маҳала-қўй ҳам азият чекоқда. Айрим ота-оналарнинг фарзандлар саломатлигига бепарволиги ана шундай муаммоларни келтириб чиқаряпти.

Шундай салбий оқибатларни олдини олиш мақсадида Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 25 августдаги 365-сонли қарори билан тасдиқланган "Нихонланувчи шахсларни тиббий кўриқдан ўтказиш тўғрисида"ги Низом талабларига амал қилинмоқда ва унинг аҳамиятини аҳоли ўртасида кенг тарғиб этиш ишлари олиб борилмоқда.

Унга қўра, ниҳондан ўтувчи ёшлар ФХД ё бўлимларида ариза билан муножаат этганларида тиббий кўриқдан ўтказиш учун йўлланма берилади. Агар йигит-қиздан бирида ижтимоий аҳамиятга эга бўлган беш турдаги (ОИТС, гиёҳвандлик, руҳий, сил ва ўсма) хасталик аниқланса, уларнинг ўзаро келишувлари асосида аризалари бекор қилинади.

Маҳаллаларда фаолият юритаётган диний маърифат ва маънавий-ахлоқий масалалар бўйича маслаҳатчилар, "Қамолот" ЁИХ аъзолари, оилавий шифокорларнинг жойларда олиб бораётган тушунтириш ишлари натижасида имкон қадар бундай муаммоларнинг олди олинмоқда.

Барчамизнинг оиламизда ўғил-қиз вояга етмоқда. Уларнинг соғлом ва баркамол бўлиб улғайишини, жамиятда етук шахс сифатида фаолият юртишини истаймиз. Бунинг учун эса болалигидан уларни шифокор кўригига етаклаб боришимиз, оддий шамоллаш ва бошқа кўринишдаги хасталиклар танасида чуқур илдиз отмасидан бартараф этиш чораларини кўришимиз керак. Шундагина ниҳон тўйларимиз бешик тўйларига уланади. Қизларимиз борган жойида илдиз отиб, палак ёзади. Ўғилларимиз оталик, қизларимиз оналик бахтига мушарраф бўлишади. Бўлимимиз томонидан ушторилган йиғида бир онахон: "Аёл аввало ўз соғлигини нazorат қилсин, шундагина у ён-атрофдаги яқинларига гамхўрлик қилишга куч топади. Ўзининг соғлигига эътиборли бўлган она зурриёдиннинг саломатлиги ҳақида қайғуради ва уни ҳар тарафлама баркамол қилиб улғайтириш учун елиб-югуради", деган ниҳонланувчи ёшларга чин дилдан насиҳат қилган эди. Ана шундай ёруғ тилаклар ҳар бир келин-куёвга ёр бўлмоғини тилаймиз.

Машкура АЛИМОВА,
Ранно РАСУЛОВА,
Пискент туман ФХД ё бўлими
инспекторлари.

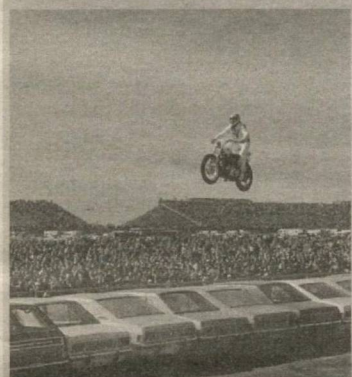

ЭНГ КЎП СИНГАН СУЯКЛАР

Хаёти давомида суюклари энг кўп синган одам америкалик мотокаскадёр Ивел Книвел ҳисобланади. Ба- жарилган трюклар жараёнида 433 марта ундан омад юз ўнгирган.

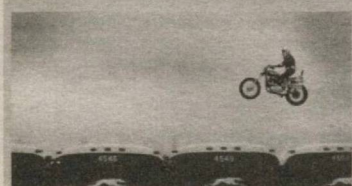
Книвел 1938 йилда Монтана штатининг Бьютт шаҳрида туғилган. Бо- лалик йиллариданоқ спортга ошно бўлиб, қобиляти спортчи бўлиб ул- гаёди. Спортнинг чанғида трам- пиндан сакраш тури билан мунтазам шугулланарди. Каскадёрлик карье- расига қадар Книвел бурғучи ҳамда су- гурта агенти бўлиб ҳам ишлаб кўрган.

Ивел мотоциклдаги дастлабки трюкларини 1966 йилда амалга оши- ра бошлаган. Машхурлик орзусида

кўрсатган иккита сакраш машқи омад- сиз яқун топган. Булардан бири. 1968 йилда Лас-Вегасдаги Сизарс-Палас фавворалари устидан сакраб ўтиш томошаси эди. Книвел ўшанда фав- вора узра сакрашни эплади, бироқ ерга тушиш чоғида мувозанатини йўқотиб қўйди. Натижада у касалхо- нага тушиб, 29 кун беҳуш ётди. Ик- кинчи омадсиз трюк эса Снейк дарё- си соҳили узра сакраш билан боғлиқ бўлиб, ўшанда Книвелнинг парашю- тда носозлик кузатилган эди.

1975 йилда Книвел мотоциклда Лондон шаҳрида 13 та икки қаватлик автобус устидан сакраш трюкни

бажарган ва ерга тушиш чоғида яна мувозанатини йўқотиб, жароҳат ол- ган.

Муваффақиятли трюкларга кел- сак, Лос-Анжелесда 50 та автомобил устидан, Канадада 13 та юк маши- наси, Огайодаги 14 та автобус усти- дан "учиб" ўтиши каби чиқишларини санаш мумкин. Карьераси давомида саноксиз йиқилишларни бошидан кечириб, Книвелнинг қирққа яқин суюғида жами 433 та синиш ҳолати кузатилган.

Книвел ўз чиқишларини 1980 йил- да тўхтатди ва ўғлининг тарбиясига эътибор қаратди. 2007 йилнинг 30 ноябрь куни у ҳаётдан кўз юмди. Эн- диликда унинг ишини ўғли Робби давом эттирмакда.

Наргиза СИДДИҚОВА
тайёрлади.

ҚИЗИМНИНГ БАХТИНИ КЎРАЙ

Инсон ҳамиша яхши кунларга умид боғлаб яшаркан. Мана шу илинж бу дунёнинг муаммолари, гам-андухлари, қайғуларидан со- омон чиқишида унга куч-қувват бе- раркан. Мен ҳам қизим Нозиманинг дунёга келишини узоқ кутдим. Унинг туғилиши оиламизга қувонч олиб кирди. Ажралиш тараддудида юрган хўжайиним ҳам фикридан қайтиб, яна меҳрибон, ғамхўр бўлиб қолди. Биз ўзимизча бахтли ҳаёт кечирар- дик. Фақат ичкари уйдагина. Таш- қарида эса умуман бунинг акси эди...

Қайнонам қиз туққанимдан нолир, агар ўғил кўрмасам, бизларни ажратиб юборишини тинимсиз таъкидларди. Тўғри, уни ҳам тушунаман. Чунки эримнинг ўзи ҳам ота-онаси- нинг ёлғиз фарзанди эди. Аммо қайнонам бироз сабр қилганида ҳаммаси бошқача бўлармиди?.. Хуллас, қайнонамнинг кистови билан қизим ёшига етмай яна ҳомиладор бўлдим. Аммо ҳомилам икки ойли- гда нобуд бўлди. Даволанишлардан сўнг шифокорлар бошқа фарзанд кўролмаслигини айтишди. Охири қайнонам ўғлини мендан ажралиш- га мажбур қилди. Қизим билан йи- глаб-йиглаб акамникига бордим. Эрим уйланиб, яна икки қиз фар- занд кўрди. Мен эса қизимни бе- го-на отанинг қўлида ўсишини истамай турмушга чиқмадим.

Орадан саккиз йил ўтгач, эрим ярашиш истагида остонамга яна қадам қўйди. Афсуски, энди кеч эди. Чунки акам менга уй-жой қилиб бер- ган эди. Ишлаб рўзгоримни бутла- дим. Қизимни ўқитдим. Очиги, кўп жойлардан совчилар келишди. Мен эса ўзим ёлғизланиб қолишимни ўйлаб, ичкўёв бўладиган йигитни кутдим. Ҳозир Нозима ҳамшира бўлиб ишляпти. Ёши 25 да. 30 ёшгача бўлган, уйланиб ажрашган, ёки оила қурмаган касб-кори тайин,

зарарли одатлардан ҳоли йигит чикса, ичкўёв қилардим.

ШАҲРИ ая,
Тошкент шаҳри.

КЎНГИЛ ЎЙИНЧОҚ ЭМАС!

— Бухородан кўнгирак қилаяпман. Исминим Намуна. Ёдингизда бўлса, ап- рель ойда пойтахтга бориб, "Бахтли бўлинг" рўкнига хўжжатларимни топши- риб келгандим.

Бахтли бўлинг

— Ҳа, эсладим, адашмасам сиз- га Комилжон деган бир кишининг телефон рақамини бергандим-а?

— Яқинда учрашдик. У мен ўйлаган- дек, уй-жойли, касб-корли одам эка- ну, лекин...

— Бирор муаммоси бор эканми?

— У қонуний никоҳдан ўтишдан ол- дин, уч-тўрт ой бирга яшаб, бир-би- римизни синаб кўрайлик, характеримиз тўғри келса, кейин қонуний никоҳдан ўтамиз, деди. Бу тақлифни эшитиб, тўғриси, мен жуда хафа бўлдим. Бу

ТАҲРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» рўкнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, аж- рашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

ГИЛОС —

турли дарддан қилар халос

Шохларда ғуж-ғуж бўлиб пишган, қизил, сарик, пушти, тўқ қизил ран- гли гилослар ҳар қандай одамнинг кўзини қувнаттишга табиий. Унинг таъ- ми ширинлигини, серсувлигини айт- майсизми?

Кўпчилик учун сеvimли мева бўлган гилоснинг таркибида канд, органик кислоталар, пектин, В₁, В₂, РР, С витаминлари, каротин, ка- лий, магний, фосфор ва темир тузлари мавжуд. Гилос глюк- зага бой мевалардан ҳисоб- ланади. Таркибидаги угле- вод микдори олчага нис- батан кўпроқ.

Бу хушхўр мева- нинг шифобахш ху- сусиятлари ҳам нихоятда кўп. У айниқса бола- ларга фойдали. Ибн Сино уни қувват бағишловчи неъмат сифатида тавсия этган. Бундан таш- қари бод касаллигини даволашда ҳам гилос гулидан фойдаланган. Гилос қайнатмаса ёки унинг компоти исит- ма туширувчи, шамоллашда қувват- бахш восита сифатида истеъмол қилинади. Янги ва қуритилган мев- алари ич суриш хусусиятига эга.

Унинг гуллари ва баргларида сеп- килларга қарши маска тайёрлаш мум- кин. Шунингдек, гилос қон айланиши- ни яхшилайдиган, қонни суюлтиради ва камқонликнинг олдини олади.

Табиат — дорихона

● 5 ош қошиқ (70-80 г.) қуритил- ган гилос мевасига 4 стакан қайноқ сув қуйиб, 4-6 соатга дамланади. Ушбу қайнатмани сузиб, қунига 3-4 маҳал бир стакандан овқатдан олдин иштаҳани очиш ҳамда қувватни мус- таҳкамловчи омил сифатида ичилади.

● 2 ош қошиқ қуритилган гилос устига 2 стакан қайноқ сув қуйилади. 15 дақиқа паст оловда қайнатилади. Бироз тиндириб, сўнг сузиб олинади. Уни суткасига 3-4 маҳал 0,5 стакан- дан сийдик йўлидаги тош касалли- кларида шифо учун ис- теймол қилиш мумкин.

● Артрит, ревма- тизм ва бўгин касал- ликларига қарши янги узилган ширин таъмли гилосдан 15 донасини ҳар куни ейиш тавсия этилади. Бундан ташқари кон- центратланган гилос шарбати ҳам даво бўлади. Уни 1 ош қошиқдан 3 маҳал ичиш лозим.

● Таркибида органик кислота кам микдорда бўлганлиги туфайли уни истеъмол қилганда жигилдон қайна- майди. Шунинг учун у қонда кислота микдори кўпайиб, гастрит ортиртган- да, ошқозон ярасида ҳамда ўн икки бармоқ ичаклари касалланганда да- водир.

Латофат САЪДУЛЛАЕВА
тайёрлади.

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Тўйиб овқатланганда тезроқ ҳазм бўлишини ва вазнингиз меъёридан ошмаслигини хоҳласангиз, овқатдан олдин 3-4 та зайтун доналаридан истеъмол қилинг.

Хонангиз кенгроқ кўринишини ис- тасангиз оч рангли пардалардан фойдаланинг. Тўқ рангдаги пардалар хонани тор қилиб кўрсатади.

Сабзавотларни пишираётганда ва консервалаётганда қанчалик йирик тўғрасангиз ундаги озиқ моддалар шунчалик кўп сақланади.

Лакланган мебеллар намланган мато билан артилса, хиралашиб қолади. Яхшии, уни духоба билан тозалаганингиз маъкул.

Синган идиш бўлақларини териб олиш учун нам доқа ёки пластилин бўлагидан фойдаланишингиз мум- кин.

Бодринг ва помидордан тузлама- лар тайёрлашда ерқалампир (хрен-)нинг барра баргларида қўшиб юборсангиз, улар хушбўй бўлади ва қарсиллаб туради.

Гулноза БОБОЕВА
тайёрлади.

Мулоҳаза

БОЛАЛИК
СОЯЛАРИ

Кейинги пайтда тўйлардаги ортиқча исрофгарчиликлар ҳақида кўп гапирилмоқда. Аммо баъзи боғча болалари учун уюштирилаётган туғилган кун базмиларини кўриб, "Наҳот исрофгарчилик шамоллари болаларимизнинг гўзал дунёсига ҳам кириб улгурган бўлса", деган ҳаёлга борамиз. Чунки катталарнинг дабдабали ва серҳашам "орзу-ҳавас"лари бу сирли, бегубор дунёни ҳам забот этаётгандек, назаримда.

...Бир куни йўлда боғчадан қайтаётган, онасининг кўлидан ушлаганча тинмай чулдираб келаётган боланинг гаплари эътиборимни тортди:

— Ойи бугун-чи, Акмал ўртоғимнинг туғилган куни бўлди. Ка-а-а-тта торт олиб келишди, цирк келди. Унга-чи, ойиси зўр мошина (яна нималарнидир санади) олиб берибди.

Бола бироз ўйланиб яна давом этди:

— Ойи, маниям туғилган кунимга цирк келсин. Устига Маша ва Маймоқвой ўрнатилган торт олиб беринг.

Шу дамда аёлнинг юзида синик табассум аксланди. Ахир беш кўл баробар эмас-ку!

Яқинда Халқаро болаларни химоя қилиш кунини нишонлаймиз. Фарзандларимизни хушнуд этишга шошиламиз. Байрам совғаси факат ўйинчоғу ширинликлардан иборат бўлиб қолмасин. Болаларимизга шундай совғалар улашайликки, унинг бетакрор дунёси янада нурга, гўзалликка буркансин!

Гулшода ТУРСУНОВА,
ЎЗМУНИНГ ЎЗБЕК ФИЛОЛОГИЯСИ
ФАКУЛЬТЕТИ ТАЛАБАСИ.

Эрим билан ажрашганимизга икки йил бўлди. Икки нафар фарзандимиз бор. У болаларига бир йил алимент тўлади холос. Иккинчи йилдан бери алимент миқдори жуда камайди. Сабабини суриштирсам, ҳеч қаерда ишламаётганини, соғлиги ёмонлигини айтди. Мен судга мурожаат қилиб, алимент ундиришга ҳақдиманими?
Н. КАРИМОВА.

Сиз ўзингиз яшаб турган туман фуқаролик судига ариза билан мурожаат қилишга ҳақлисиз. Суд алимент тўлаётган отанинг моддий аҳволини ҳам ҳисобга олади, шунга қараб алимент миқдорини камайтириш ёки кўпайтириш ҳақида ҳал қилув қарори чиқариши мумкин.

Никоҳдан ажралганидан кейин собиқ хотиннинг таъминот олиш ҳуқуқлари ҳақида тўлиқ-роқ маълумот берсангиз.
О. КОЗИЕВА.

Савол-жавоб

АЛИМЕНТ
УНДИРИШ УЧУН...

Етарли маблағга эга бўлган эрдан, собиқ хотин ҳомиладорлик даврида ва ўртада бола туғилган кундан бошлаб уч йил давомиди;

а) ўртадаги ногирон бола 18 ёшга тулгунча ёки болалиқдан 1 гуруҳ ногирони бўлган болага қараган муҳтож эр ёки хотин;

б) никоҳдан ажралгунга қадар ёки ажралган пайтдан бошлаб бир йил давомиди меҳнатга лаёқатсиз бўлиб қолган ёрдамга муҳтож аёл ёки эрга;

в) никоҳдан ажралган пайтдан бошлаб беш йил ичида пенсия ёшига етган ёрдамга муҳтож аёл ёки эркакка, агар эр-хотин узоқ вақт никоҳда туришган бўлса, суд тартибидида алимент талаб қилиш ҳуқуқига эгадир.

Саволларга Тошкент шаҳар 1-Никоҳ уйи мудири Саида ИСМОИЛОВА жавоб берди.

Огоҳлик

ОФАТДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ!

Бугунги кунда турмушимизда содир бўлаётган нохуш ҳодисаларнинг аксарияти айнан оловдан нотўғри фойдаланиш оқибатида келиб чиқаётгани сир эмас. Аҳоли турар-жойларида учраётган ёнғинлар таҳлили шунни кўрсатмоқдаки, фуқаролар ёнғин хавфсизлиги қоидаларини билсалар-да, унга лоқайдлик билан қарашаётгани кузатилмоқда.

Юнусобод тумани ҳудудида ўтган 4 ой мобайнида содир бўлган 52 та ёнғин бепарволик ва эътиборсизлик, тегишли хавфсизлик қоидаларига риоя қилмаслик натижасида юзага келган. Оқибатда эса фуқароларнинг мол-мулки ва ҳаёти жиддий хавф остига қолганлиги қайд этилди. Айрим маҳаллаларда жойлашган уйларнинг бир-бирига жипс қурилгани, хатто том қисми ҳам қўшилиб кетганлигига не дейсиз? Шунинг учун бир хонадонда ёнғин содир бўлса, албатта қўшни ҳовлига ҳам бу балои офат бемалол ўтиб кетиши табиий. Натижада икки-учта хонадон вайронага айланиши билан бирга улар ўрта-сидаги аҳилликка путур ҳам етказиши ҳеч гапмас. Ачинарлиси, бир инсон ёки кичкинтой гўдак ушбу оловда жиддий тан жароҳати олиб, бир умрга ногирон бўлиб қолади ёки қурбон бўлади. Агар қурилиш жараёнида масофа сақланса, хонадон эгалари бу офатдан ўзларини химоя қилган бўлардилар.

Кимнингдир бепарволиги оқибатида бир неча дақиқаларда содир бўлган ёнғинни бартараф этиш учун ўт ўчирувчилар ўзларининг ҳаётларини хавф-хатарга қўйган ҳолда ҳаракат қилишади.

Бундай кўргуликларнинг олдини олиш учун эса ҳар биримиз энг аввало оиламизда огоҳликка жиддий эътибор қаратмоғимиз даркор.

Фарҳод ФИЁСОВ,
Юнусобод тумани ИИБ ЁХБ
инспектори, кичик сержант.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

кунидаги ўқув курсларига таклиф этади:

Тўқувчилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шимми, плаш-пальто — 1-2 ой.
Ҳамшира — 6 ой, 4 ойи ўқий, 2 ойи амалиёт.
Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).
Тиббий массаж — 2 ой. Нўқтали — 1 ой.
Торт ва пишириқлар — 2 ой.
Олий торт безатиш курси — 1 ой.
Уйғур, Европа таом ва салатлари — 2 ой.
Ҳахон таомлари — 1 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмақлари ва макياج — 1 ой.
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.

Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.
Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Тирноқ, киприк устириш ва дипелация — 1 ой.
Каштачилик — 3 ой (машинада вышивка).
Тўқувчилик — 2-3 ой.
Инглиз тили — 3 ой, рус тили — 3 ой, турк тили — 3 ой, корейс тили — 3 ой.
Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.
Декоратив гул, сарпо қўти ва сабатлар ясаш — 2 ой.
Бисердан гуллар, дарахтлар ясаш — 2 ой.
Карвинг (мева ва сабзотлардан композиция ясаш) — 3 ой.
Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.

Барчаси амалиёти билан. Ётоқхона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона.

МУЎЛАЖАЛ: Юнусобод дехкон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

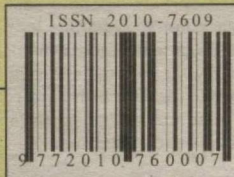
ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳамза тумани Фарғона йўли кўчаси 4-уй 40-хона. МУЎЛАЖАЛ: Қўлиқ кийим бозори рўпарасида. ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кўчудузи)

Муассасалар: Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси

Тахририятга келган кўлэмалар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари мазмунини учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00.

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темуру кўчаси 1-тор кўча, 2-уй. Мўлажал: Олой бозори ёнида

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Ҳамроҳон МУСУРМОНОВА

Саҳифаловчи — Илҳом ЖУМАНОВ

Мусаххиллар — Саидгани САЙДАЛИМОВ,
Гулноза БОБОЕВА

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги-да 0169-рақам билан 11.01.07 да рўйхатга олинган. Буюртма Г — 528. Формати А-3, ҳажми 2 табоқ. Адади — 9832. Баҳоси келишилган нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел/факс) 233-28-20

Котибият: 234-76-08

Мухбирлар: 233-04-50

«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oilavajamiyat.uz

12345